

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๑ / ๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อ-นามสกุล นายรัฐ เกวานันท์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
หัวข้อการพัฒนา ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล (Digital Leadership)
วิธีการพัฒนา ฝึกอบรมออนไลน์ (TDGA e-Learning) โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
วันที่พัฒนา ๑๓ - ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ สถานที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
หน่วยงานที่จัดอบรม สำนักงานพัฒนาทรัพยากรดิจิทัล (องค์การมหาชน)
วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ เทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Disruptive Technologies)
- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจองค์กรดิจิทัลและการสื่อสารในการต่อยอดการเปลี่ยนแปลง
- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล

สรุปสาระสำคัญ

ในยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้นำไม่ได้มีหน้าที่เพียงแค่สั่งการ แต่ต้องเป็นผู้ที่สามารถ "เชื่อมโยง" เทคโนโลยีเข้ากับ "คน" และ "กระบวนการ" เพื่อสร้างคุณค่าใหม่ให้กับองค์กร โดยมีขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นดิจิทัล (Digital Transformation) คืออะไร

Digital Transformation (DX) ไม่ใช่เพียงแค่การซื้อคอมพิวเตอร์ใหม่หรือการใช้แอปพลิเคชัน แต่คือการเปลี่ยนแปลงระดับรากฐาน โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในทุกส่วนขององค์กร เพื่อเปลี่ยนวิธีการทำงานและส่งมอบคุณค่าให้แก่ผู้รับบริการ

องค์ประกอบสำคัญของ Digital Transformation ได้แก่

- ๑) Digitization คือ การเปลี่ยนข้อมูลจากกระดาษ/อนาล็อก ให้เป็นรูปแบบดิจิทัล
- ๒) Digitalization คือ การนำเทคโนโลยีมาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (เช่น ระบบงานออนไลน์)
- ๓) Digital Transformation คือ การปรับเปลี่ยนโมเดลธุรกิจหรือวัฒนธรรมองค์กรโดยใช้ดิจิทัลเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก

หัวใจของ Digital Transformation สำหรับผู้นำ คือ การสร้าง Digital Mindset ให้เกิดขึ้นในองค์กร ผู้นำต้องกล้าที่จะล้มเหลวเร็ว (Fail Fast) เรียนรู้เร็ว (Learn Faster) และให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูล (Data-Driven) ในการตัดสินใจ

๒. การทำ Digital Transformation ในหน่วยงานภาครัฐ

การทำ Digital Transformation ในภาครัฐมีความซับซ้อนกว่าภาคเอกชนเนื่องจากข้อจำกัดด้านระเบียบกฎหมายและขนาดองค์กร แต่เป้าหมายหลักคือการเปลี่ยนจาก รัฐที่ใช้อำนาจ เป็น รัฐที่ให้บริการ (Service-Oriented Government)

ยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อน ได้แก่

- ๑) Citizen-Centric คือ การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ออกแบบบริการโดยดูจาก "เส้นทางของผู้รับบริการ" (Customer Journey) ไม่ใช่ดูตามโครงสร้างกรมกอง

๒) Data Interoperability คือ การเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (หมดยุคการขอสำเนาบัตรประชาชน)

๓) Process Redesign คือ ไม่ใช่แค่เอาขั้นตอนเดิมมาลงคอมพิวเตอร์ แต่ต้องตัดลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นออกก่อน (Lean Process)

๔) Digital Workforce คือ การพัฒนาทักษะดิจิทัลให้ข้าราชการทุกระดับ ไม่ใช่แค่เจ้าหน้าที่ IT เท่านั้น

๓. แนวทางปฏิบัติในมุมมองประเทศไทย

ประเทศไทยมีการขับเคลื่อนผ่านนโยบาย Thailand ๔.๐ และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยมีแนวทางปฏิบัติที่สำคัญดังนี้

๓.๑ ความท้าทายและบริบทของไทย

๑) กฎหมายดิจิทัล คือ การปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และ พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การทำงานผ่านออนไลน์มีผลทางกฎหมาย ๑๐๐%

๒) การลดความเหลื่อมล้ำ (Digital Divide) คือ ผู้นำไทยต้องคำนึงถึงกลุ่มเปราะบางที่เข้าไม่ถึงเทคโนโลยี (Inclusive Growth)

๓) ระบบเปิด (Open Data) คือ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้ภาคเอกชนและประชาชนนำไปต่อยอด สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ

๓.๒ คุณลักษณะของผู้นำดิจิทัลในไทย (Thai Digital Leadership)

๑) Visionary คือ ผู้นำที่มองเห็นภาพอนาคตของหน่วยงานในอีก ๕-๑๐ ปีข้างหน้า

๒) Agile คือ ผู้นำที่มีความยืดหยุ่น ปรับตัวไวต่อสถานการณ์วิกฤต (เช่น ช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัส COVID-๑๙ ที่ผ่านมา)

๓) Collaborative คือ ผู้นำที่สามารถทำงานข้ามหน่วย (Collaboration) ระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชนได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

๑. ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Disruptive Technologies)

๒. ได้รับความรู้ ความเข้าใจองค์กรดิจิทัลและการสื่อสารในการต่อยอดการเปลี่ยนแปลง

๓. ได้รับความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล และสามารถนำไปปรับใช้ภายในองค์กรได้อย่างเหมาะสม

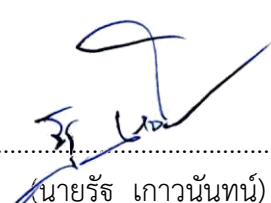
การนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้

เนื้อหาจากบทเรียนในหลักสูตร ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล (Digital Leadership) เป็นแนวทางการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำดิจิทัลที่ไม่ใช่เรื่องของการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน Coding แต่คือการเป็น "ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)" ที่สามารถทำลายกำแพงวัฒนธรรมองค์กรแบบเดิม และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการนำนวัตกรรมมาใช้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน หลังจากที่ได้เรียนรู้แนวทางวิธีการปฏิบัติตามขั้นตอนทุกอย่างในบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถเข้าใจในภาพรวมของเรื่องดังกล่าวได้ชัดเจน จนสามารถนำไปปรับใช้กับการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร

การถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล (Digital Leadership) ให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย ต้องมีความชัดเจน ทำได้ง่าย ใช้ได้จริง โดยเริ่มจากการปรับทัศนคติ (Mindset) ให้เกษตรกรเป้าหมายเปิดรับเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ต่อด้วยการฝึกใช้เครื่องมือดิจิทัลพื้นฐาน เช่น แอปพลิเคชันต่างๆ พยากรณ์อากาศ หรือตลาดออนไลน์ ผ่านการสาธิตแบบ “พี่สอนน้อง” ในพื้นที่จริง (Learning by Doing) เพื่อสร้างต้นแบบความสำเร็จในชุมชนที่สามารถขยายผลและสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ยั่งยืนได้

(ลงนาม)

(นายรัฐ เกวานันท์)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(ลงนาม)

(นายอนุช บัวคลีคลาย)
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ